

Kuntaliitto Kommunförbundet

**Kunnat huolehtivat asukkaiden
peruspalveluista ja hyvinvoinnista**

www.kunnat.net

Kunnan organisaatio

VALTUUSTO

Tarkastuslautakunta

KUNNANHALLITUS

LAUTAKUNNAT

Päätehtävät:

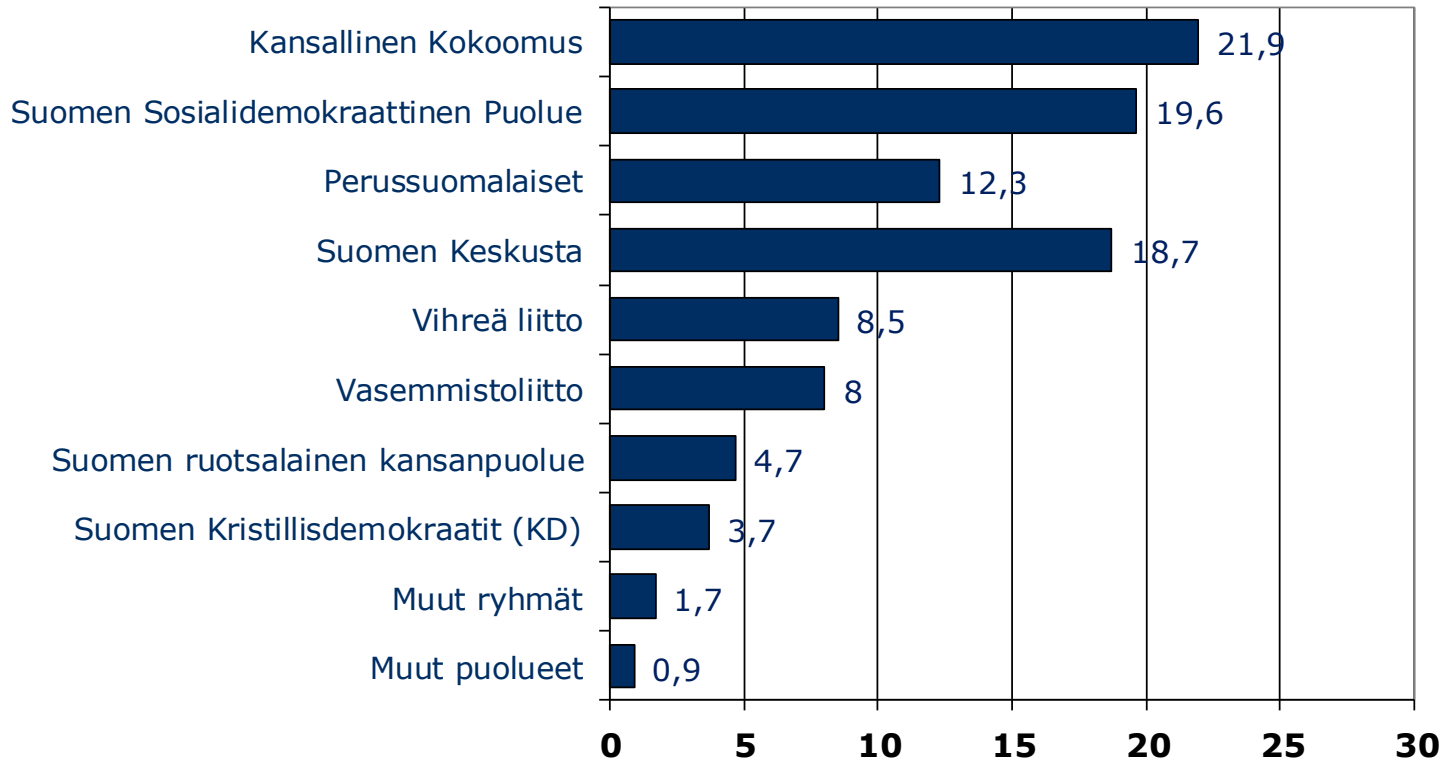
Opetus ja sivistys
Sosiaali- ja terveydenhuolto
Ympäristö ja tekninen infrastruktuuri

Suomessa on 313 kuntaa (2016)

- Kunnat ovat itsehallinnollisia yhteisöjä, joissa asukkaiden valitsemalla valtuustolla on ylin päätösvalta.
- Kunnat tuottavat kansalaisten peruspalvelut, joista tärkeimmät liittyvät sosiaali- ja terveydenhuoltoon, opetus- ja sivistystoimeen, ympäristöön sekä tekniseen infrastruktuuriin.
- Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlasketut menot ovat noin 45 miljardia euroa (2015).
- Kansalaisia palvelee 429 000 työntekijää (2014).

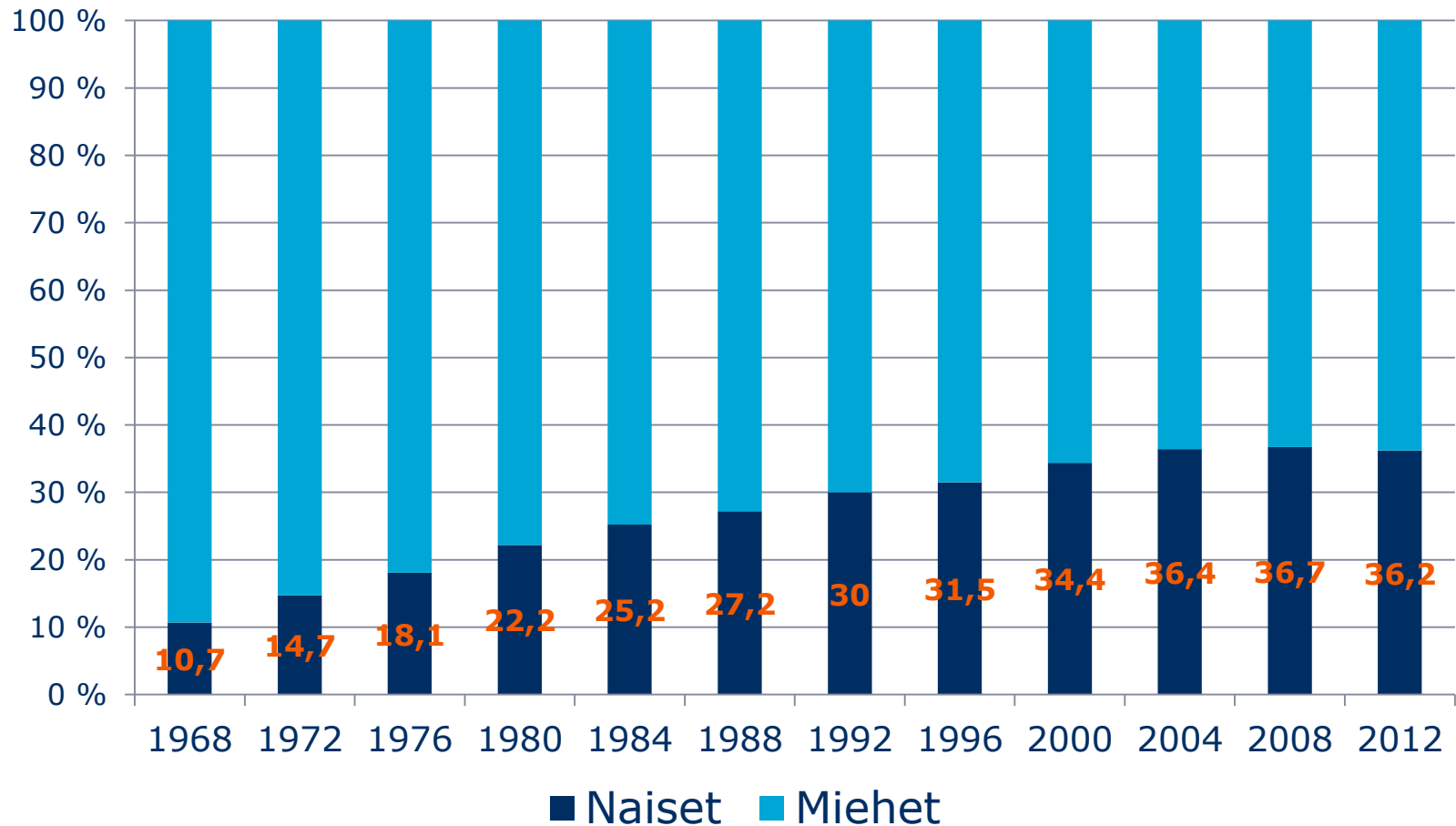
Kunnallisvaalit 2012

Puolueiden kannatus

Äänestysprosentti 58,3 %

Naisten osuus kuntien valtuustoissa

Lähde: Tilastokeskus

Opetus- ja kulttuuripalveluja jokaiselle kansalaiselle

- 212 000 lasta kunnallisessa päivähoidossa
- yli 60 000 lasta esiopetuksessa
- noin 535 000 oppilasta perusopetuksessa
- yli 120 000 opiskelijaa lukiokoulutuksessa, joista aineopiskelijoita noin 20 000
- noin 170 000 opiskelijaa ammatillisessa peruskoulutuksessa
- noin 140 000 opiskelijaa ammattikorkeakouluissa
- Lähes 800 kirjastotoimipistettä ja yli 140 kirjastoautoa, joissa vuositasolla noin 10 kirjastokäyntiä ja 17 lainausta per asukas
- 185 kansalaisopistoa, joissa noin 500 000 opiskelijaa
- noin 130 000 lasta ja nuorta taiteen perusopetuksessa
- noin 250 ammatillista kulttuuri- ja taidelaitosta
- yli 120 kulttuuritaloa ja -keskusta
- noin 33 000 kunnallista liikuntapaikkaa
- Yli 1 000 nuorisotilaa ja n. 240 nuorten työpajaa

Sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut jokaiselle kansalaiselle

- 23,9 milj. käyntiä terveyskeskuksissa
- 3,7 milj. hammaslääkärikäyntiä terveyskeskuksissa
- 4,4 milj. hoitopäivää terveyskeskuksissa
- 8,8 milj. avohoitokäyntiä erikoissairaanhoidossa
- 4,4 milj. hoitopäivää erikoissairaanhoidossa
- 18 000 sijoitettuna kodin ulkopuolelle lastensuojelussa
- 90 000 lasta lastensuojelun avohuollon piirissä
- 42 000 vanhukselle kunnallista palveluasumista
- 66 000 vanhukselle säännöllistä kotihoitoa
- 43 000 omaishoidontuen saajaa
- 140 000 vammaispalvelulain mukaisten palvelujen saajaa
- 253 000 toimeentulotukea saavaa kotitaloutta

Lähde: THL, Sosiaali- ja terveystalouden tilastollinen vuosikirja 2015;
tiedot vuodelta 2014

Kunta palvelee jokaista kansalaista

Alueet ja yhdyskunnat

Kunnat

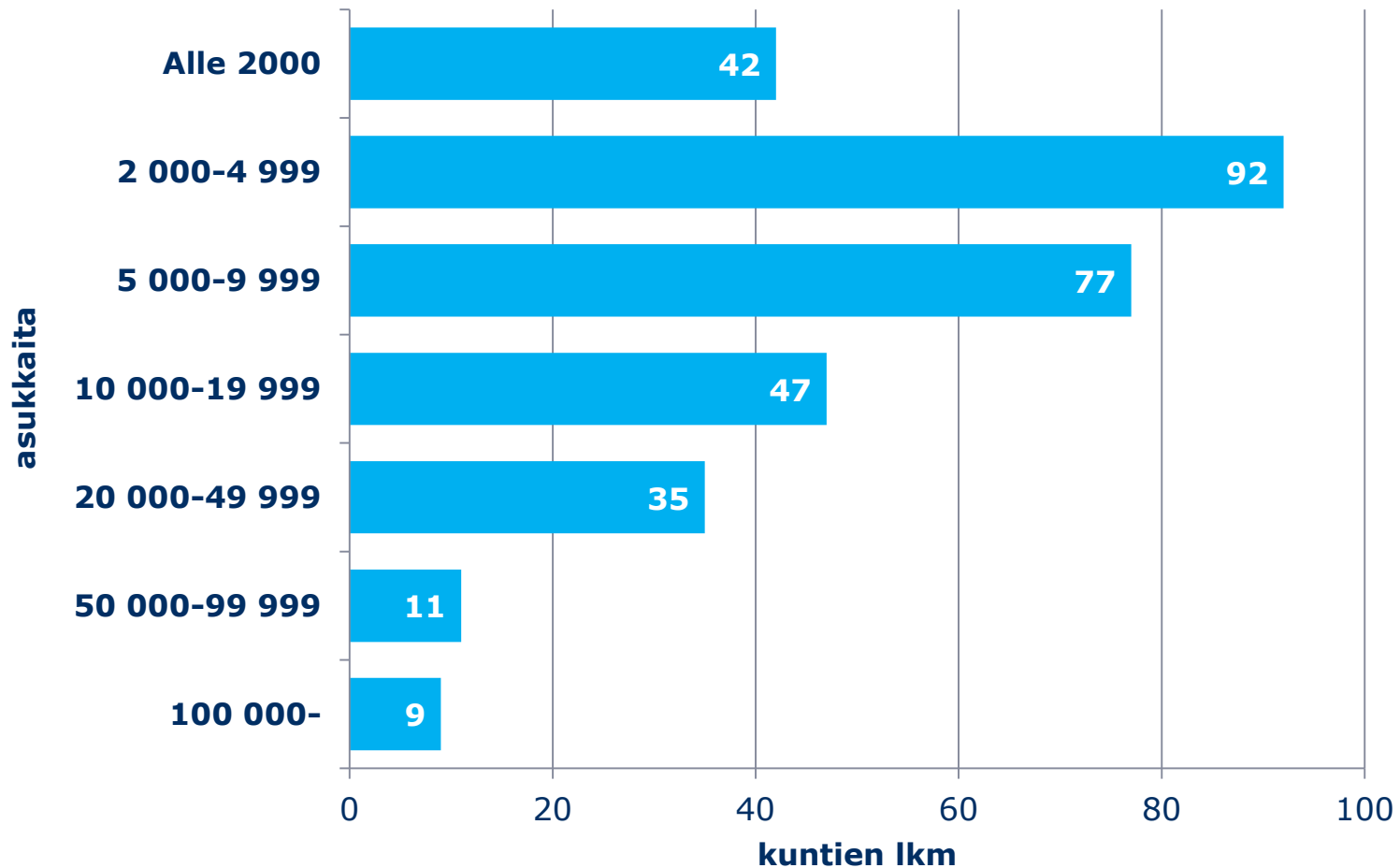
- luovat kaavoituksella ja maapolitiikalla edellytykset hyvälle elinympäristölle
- myöntävät vuosittain rakennuslupia noin 30 000 asunnolle ja yli 35 miljoonalle kuutiometrille
- jakavat kaukolämpöä 2,5 miljoonalle ihmiselle
- käsittelevät 2,5 miljoonaa tonnia yhdyskuntajätettä joka vuosi
- huolehtivat yli 5 miljoonan ihmisen vesihuollosta
- ylläpitävät 260 000 vuokra-asuntoa
- ylläpitävät koulutiloja 700 000 koululaiselle
- omistavat ja ylläpitävät yli 50 000 julkista rakennusta, joiden pinta-ala on yli 40 milj. kerrosalaneliömetriä
- huolehtivat noin 14 000 ympäristöluvan valvonnasta ja käsittelevät vuosittain noin 700 ympäristölupaa
- ylläpitävät 30 000 km katuja, 11 000 km yksityisteitä ja 16 000 km erillisiä kevyenliikenteen väyliä
- tarjoavat laadukasta vettä 100 000 km:n vesijohtoverkostolla ja ottavat vastaan jätevesiä puhdistuen ne ympäristölle ystävälliseksi 50 000 km:n viemäriverkoston avulla.
- Kuntien yhteisillä pelastuslaitoksilla noin 100 000 pelastustoimen ja runsaat 300 000 ensihoitotehtävää vuodessa.
- pelastuslaitokset tavoittavat turvallisuuskoulutus ja -neuvontatilaisuuksien kautta n. 900 000 ihmistä sekä tekevät yli 160 000 valvontatehtävää vuosittain

Esimerkkejä kuntien erilaisuudesta

	PIENIN	MEDIAANI	SUURIN	KOKO MAA
Väkiluku 31.12.2014	Sottunga 101	5 954	Helsinki 620 715	5 471 753 17 261
Maapinta-ala (km ²) 1.1.2016	Kauniainen 5,9	543	Inari 15 055	303 900 971
Asukastiheys (as/km ²) 1.1.2016	Enontekiö 0,2	10,7	Helsinki 2 902	18
Ikärakenne 31.12.2014				
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä, %	Sottunga 4	15,5	Liminka 34,8	16
15-64 -vuotiaiden osuus väestöstä, %	Luhanka 49,8	59,1	Helsinki 69,8	64
Yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä, %	Liminka 8,7	24,3	Kuhmoinen 40,3	20
Väestöllinen huoltosuhde 31.12.2014 (alle 15 v. + yli 64 v./15-64 v.)	Helsinki 43,4	69,2	Luhanka 100,8	57
Ulkomaalaistaustaiset, % 31.12.2014	Reisjärvi 0,3	2	Föglö 18,0	322 711 5,9
Työpaikkaomavaraisuus*	Lemland 31,8	88,6	Maarianhamina 177,2	100
Taloudellinen huoltosuhde 2013	Sottunga 88,7	158,1	Rautavaara 236,6	137
Vähintään keskiast. tutkinnon suoritt., % 15 v. täyttäneistä, 31.12.2014	Föglö 50,8	64,8	Kauniainen 81,4	70
Korkea-asteen suorittaneita, % 15 v. täyttäneistä, 31.12.2014	Kivijärvi 10,3	20,7	Kauniainen 57,1	30

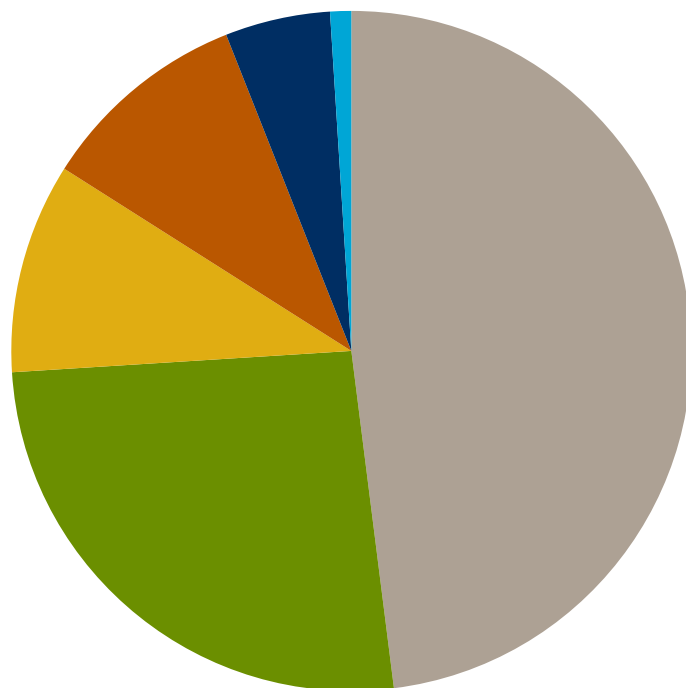
*Työpaikkaomavaraisuus kertoo kunnassa sijaitsevien työpaikkojen ja kunnassa asuvan työllisen työvoiman määrän välisen suhteen.

Kuntien lukumäärä vuonna 2016 asukasluvun mukaan luokiteltuna (asukasluku 31.12.2014)

Kuntien lukumäärä yhteensä 313

Kuntien ja kuntayhtymien menot

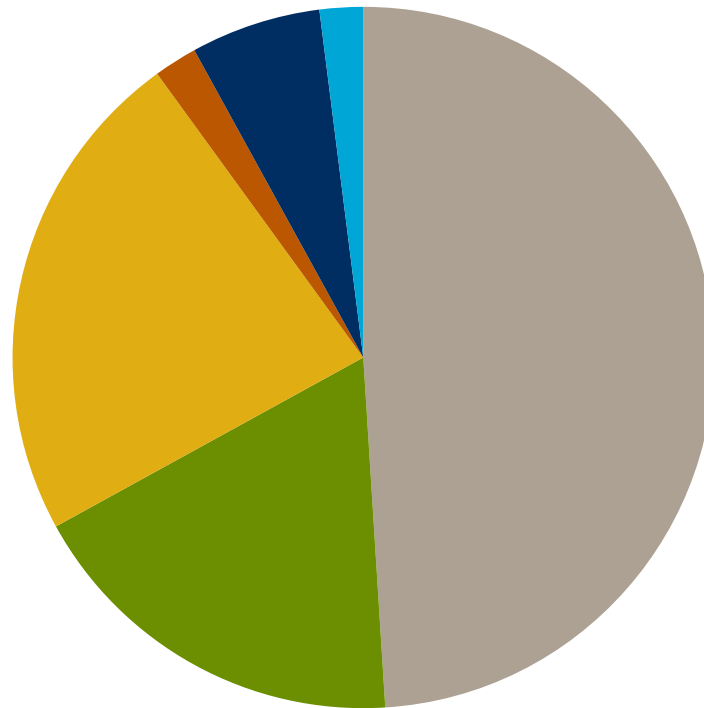

Arvio 2016 (ulkoiset menot)

- Sosiaali- ja terveystoimi
48 %, 21,6 mrd. €
- Opetus- ja kulttuuritoimi
26 %, 12,0 mrd. €
- Muut tehtävät
10 %, 4,6 mrd. €
- Investointimenot
10 %, 4,3 mrd. €
- Lainanhoito
5 %, 2,2 mrd. €
- Muut menot
1 %, 0,5 mrd. €

Yhteensä 45,2 mrd. €

Kuntien ja kuntayhtymien tulot

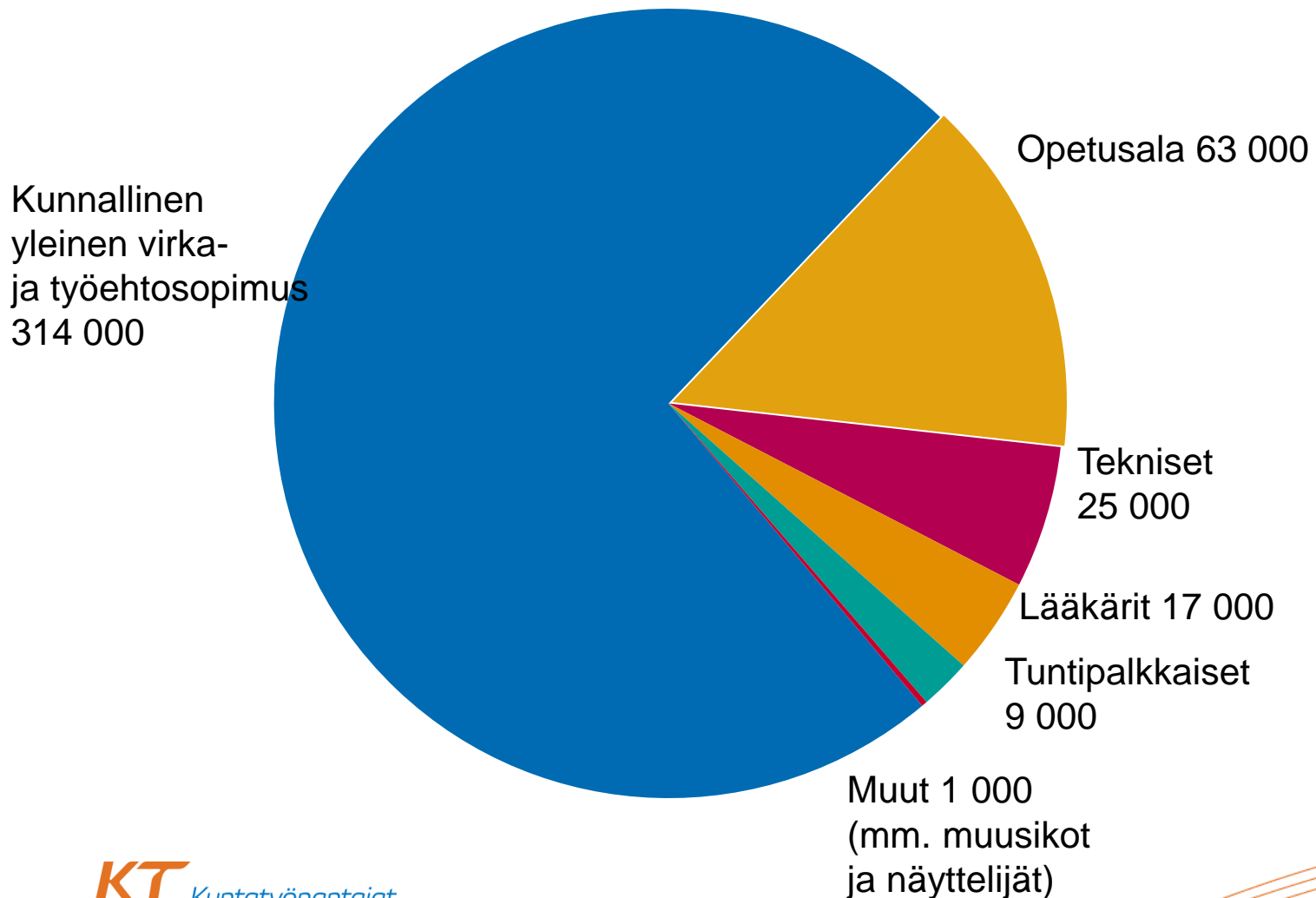

- Verotulot
49 %, 21,8 mrd. €
- Käyttötalouden valtionosuudet
18 %, 8,2 mrd. €
- Toimintatulot
23 %, 10,5 mrd. €
- Investointitulot
2 %, 1,0 mrd. €
- Lainanotto
6 %, 2,6 mrd. €
- Muut tulot
2 %, 0,7 mrd. €

Arvio 2016 (ulkoiset tulot)

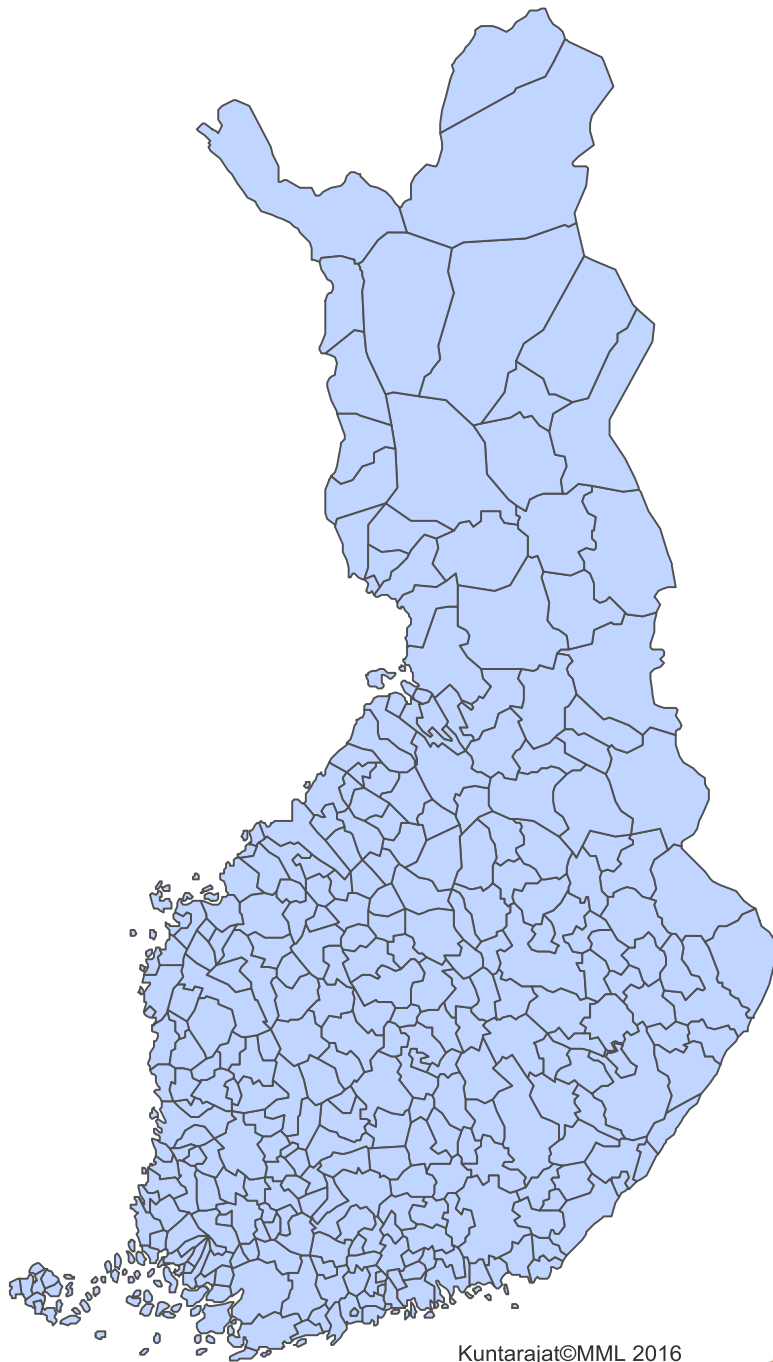
Yhteensä 44,8 mrd. €

Henkilöstö sopimusaloittain 2014

Kunnat 1.1.2016

Yhteensä 313 kuntaa,
joista 16 Ahvenanmaalla.

Maakunnat 1.1.2016

Yhteensä 18 maakuntaa + Ahvenanmaa

- 01 Uusimaa
- 02 Varsinais-Suomi
- 04 Satakunta
- 05 Kanta-Häme
- 06 Pirkanmaa
- 07 Päijät-Häme
- 08 Kymenlaakso
- 09 Etelä-Karjala
- 10 Etelä-Savo
- 11 Pohjois-Savo
- 12 Pohjois-Karjala
- 13 Keski-Suomi
- 14 Etelä-Pohjanmaa
- 15 Pohjanmaa
- 16 Keski-Pohjanmaa
- 17 Pohjois-Pohjanmaa
- 18 Kainuu
- 19 Lappi
- 21 Ahvenanmaa

